

ת"פ 57569/02/14 - מדינת ישראל נגד ערד - בראסרי בע"מ חברות

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

ת"פ 57569-02-14

24 ספטמבר 2015

לפני:

השופטת דיתה פרז'ינין - נשיאה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ: עו"ד יצחק ששון

נגד

ערד - בראסרי בע"מ חברות 514180256

הנאשמת

ע"י ב"כ עו"ד אלי כהן

גזר דין

1. הנאשמת ניהלה בזמנים הרלבנטיים לענייננו מסעדה בירושלים. ביום 27.2.14 הוגש נגדה כתב אישום בשל ניכוי סכומים משכרם של העובדים נועה כהן, שלמה קסוטו, ג'אבר כתיבה ובהאא אבו סביתאן בחודשים 8/10 - 10/10, שיועדו לקופת הפנסיה הראל גלעד פנסיה, ואי העברתם ליעדם במועד. זאת, בניגוד להוראות סעיפים 25א(א) ו-25ב(ג) לחוק הגנת השכר, תשי"ח 1958. עוד נטען בכתב האישום כי גם כאשר הועברו הסכומים ליעדם בסופו של דבר, לא הועברו הסכומים במלואם כמפורט בטבלה שצורפה לכתב האישום.

3. ביום 23.6.15 הורשעה הנאשמת על פי הודאתה בעבירות הנ"ל. לאחר מכן טענו הצדדים את טיעוניהם לעונש.

4. המאשימה טוענת כי הנאשמת הורשעה באי העברת כספים במועד ל-4 עובדים במשך 3 חודשים. על פי חוק העונשין, התשל"ז-1977, הקנס המצטבר בגין כלל עבירות אלה הוא כ-13 מיליון ₪. מדובר בעבירה חמורה מאד שגם המחוקק מצא להחמיר בה, על כן יש להשית על הנאשמת קנס בגובה 10%-20% מהקנס המקסימלי.

5. הנאשמת טוענת מנגד כי לכל העובדים הועברו הכספים במועד פרט לארבעת העובדים הנ"ל, וגם לגביהם העיכוב בהעברת הניכויים היה קצר, והסכומים שלא הועברו בסופו של דבר הינם פעוטים. מדובר בטעות בתום לב, ולא בזדון. הנאשמת מדגישה כי הסכומים הועברו במלואם לעובדים, גם אם באיחור, ועבור חלק מן העובדים אף הועברו סכומים ביתר. הנאשמת הוסיפה כי נקלעה לקשיים כלכליים, ונעשו מאמצים אדירים ליתן לעובדים את כל זכויותיהם לפני סגירת המסעדה. בשל כל אלה מבקשת הנאשמת שלא להשית עליה קנס או לכל היותר להשית עליה קנס סמלי.

6. בדיון שהתקיים ביום 23.6.15 ציין ב"כ המאשימה כי:

"אני רוצה להבהיר עניין אחד. בנוגע לטבלה שצורפה לכתב האישום. בטבלה מפורט סכום שנוכה מהשכר על פי תלוש השכר. ברגע שהם הודו שסכומים הועברו באיחור, מה שבאמת הועבר זה אותו סכום שנמצא תחת הכותרת הסכום שהועבר לחברת הביטוח בטור הרביעי. לכן, לגבי הסכומים החסרים ככל שישתמע מכתב האישום האשמה בנושא הזה, אנחנו חוזרים בנו לנוכח העובדה של מה ששמענו היום" (ע' 9 ש' 21-24).

ביום 30.8.15 חזרה המאשימה, לבקשת בית הדין, והבהירה כי כתב האישום מתמקד באי העברת הסכומים שנוכו משכרם של העובדים במועד, ולא לגבי גובה הסכומים שהועברו. אבהיר כי לגבי חלק מהעובדים הסכומים שהועברו בסופו של דבר לקופת הפנסיה נמוכים במקצת מן הסכומים שהיה על הנאשמת להעביר, אולם מדובר בהפרש קטן (ראו בטבלה בצורפה לכתב האישום). מכל מקום חזרה בה המאשימה מכתב האישום בנושא זה.

7. ביום 10.1.2012 פורסם תיקון מס' 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 שכותרתו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה". התיקון הנ"ל קובע כי הוראותיו יחולו על הליכים שביום התחילה טרם ניתנה בהם הכרעת דין. מאחר שהכרעת הדין בתיק זה ניתנה בעת האחרונה, חל בענייננו התיקון האמור. בעפ (עליון) 8678/12 מוחמד סעד נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 05/08/2013) קבע בבית המשפט העליון כי העקרון המנחה בענישה הינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. כמו כן התווה בית המשפט העליון בפסק דין זה את שלושת השלבים שיש ללכת לאורם בגזירת העונש על פי התיקון הנ"ל.

8. בשלב הראשון יש לברר האם הנאשם הורשע בכמה עבירות או בעבירה יחידה.

אם מדובר בכמה עבירות יש לקבוע האם עבירות אלה מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, ימשיך בית המשפט 'כרגיל', אל שני השלבים הבאים, קרי, יקבע מתחם ענישה לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין). לעומת זאת, אם ייקבע כי מדובר בכמה אירועים, ייקבע עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן יגזור עונש נפרד לכל אירוע.

בשלב שני ייקבע מתחם הענישה

סעיף 40 ג (א) לחוק העונשין קובע:

"בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה

ביצע הנאשם בהתאם לעקרון המנחה, ולשם כך יתחשב

בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו,

במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע

העבירה, כאמור בסעיף 40 ט".

על פי הוראות הסעיף הנ"ל ייקבע מתחם הענישה על פי עקרון ההלימות, ולשם כך יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

אדגיש כי בשלב זה, היינו בקביעת מתחם הענישה, יישקלו השיקולים הקשורים לביצוע העבירה. נסיבותיו האישיות של הנאשם אינן מובאות בחשבון בשלב זה. שיקולים אלה יישקלו במסגרת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה, אך לא בקביעת המתחם עצמו.

בשלב השלישי יגזור עונשו של הנאשם

לאחר שנקבע מתחם הענישה ההולם למעשה העבירה, יש לגזור את העונש המתאים לנאשם, בתוך אותו מתחם. זהו השלב שבו יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 ג (ב) לחוק העונשין:

"בתוך מתחם העונש ההולם, יגזור בית המשפט את העונש המתאים

לנאשם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כאמור

בסעיף 40 יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם

בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור, לפי הוראות סעיפים

40 ד ו-40 ה."

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מפורטות בסעיף 40 יא לחוק העונשין, ובהן הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחת הנאשם, הנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מביצוע העבירה ומהרשעתו, נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב ועוד.

9. כאמור לעיל, הנאשמת הורשעה בעבירה על חוק הגנת השכר, התשיח-1958 שזו לשונה:

"25א(א) סכום שנוכה בהתאם לסעיף 25, יעבירו המעסיק למי שלו מיועד הסכום בתוך 30 ימים מהיום שבו רואים כמולן את השכר שממנו נוכה, זולת אם נקבעה בחיקוק דרך אחרת.

....

(ג) מעסיק שניכה סכומים משכרו של עובד ולא העבירם למי שלו יועדו הסכומים, בניגוד להוראות סעיף 25א, דינו - מאסר שנתיים או קנס פי חמישה מהקנס הקבוע בסעיף 61א(4) לחוק העונשין."

נבחן, איפוא, תחילה את השאלה האם מדובר באירוע אחד, שכן מדובר בעבירה שחזרה על עצמה, או שמא מדובר במספר עבירות. המאשימה טוענת כי מדובר ב-12 עבירות נפרדות, שכן העבירה נעברה 3 פעמים ובהתייחס לארבעה עובדים בכל פעם (ע' 7 ש' 1).

10. בע"פ 57160-01-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ** (ניתן ביום 8.11.14, להלן - עניין חדוות

הורים) התייחס בית הדין הארצי לשאלה זו ופסק כי:

"שניים הם מבחני העזר אשר פותחו בפסיקה לצורך הכרעה בסוגיה זו: המבחן הצורני עובדתי הבוחן האם הפעולות, אף שהן עוקבות ובוצעו ברצף, נפרדות וניתנות לפיצול; והמבחן המהותי-מוסרי, בגדרו יש לבחון, בין היתר, את חשיבותו של הערך הנפגע, את ריבוי הנפגעים ואת השיקול המוסרי אליו מצטרף גם שיקול ההרתעה (ע"פ 8748/08 ברכה נ' מדינת ישראל, מיום 10.10.11)..." לפי גישה זו, השאלה מהו אותו 'מעשה' אמנם אינה זהה לשאלה מהו אותו 'אירוע', אך גם לצורך

השאלה מהו 'אירוע' ניתן להיעזר במבחן הצורני-עובדתי וכן במבחן האינטרס המוגן".

בענייננו, מדובר ב-4 עובדים, כאשר לכל אחד מהם לא הועברו הניכויים לקופת הפנסיה במועד במשך 3 חודשים. יש להתייחס לכל אירוע של אי העברת כספים לגבי כל עובד כ-3 אירועים, שכן כל אירוע ארע במועד אחר. ניכוי כספים משכרו של העובד ואי העברתו לקרן הפנסיה הינה פעולה המתחדשת מידי חודש בחודשו. אלו הן פעולות נפרדות לגבי כל עובד ועובד, החוזרות מידי חודש. על כן יש לראות כל אירוע כזה כעבירה בפני עצמה.

לפיכך מקובלת עלי טענת המאשימה כי מדובר ב-12 אירועים.

11. מתחם הענישה

סעיף 40ג לחוק העונשין קובע כיצד יש לקבוע את מתחם הענישה:

"(א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט".

אמות המידה אשר יסייעו לקביעת מתחם הענישה הן אלו: הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו. עיון בסעיפי העונשין בחוק הגנת השכר מעלה כי המחוקק התייחס בחומרה רבה לניכוי סכומים משכר העבודה של העובד, ואי העברתם לקופת הפנסיה כנדרש. זאת אנו למדים מן העונש החמור שהטיל המחוקק במקרה זה לעומת עבירות אחרות הנזכרות בחוק הגנת השכר. נזכיר כי מדובר בחקיקת מגן שנועדה לפרוש לעובד רשת בטחון המגנה על זכויותיו.

בשל ניכוי כספים משכרו של העובד ואי העברתם במועד לקופת הפנסיה במועד מופחת שכרו של העובד שלא כדין. מעשה זה אף עלול להעמיד את העובד בסיכון שלא יהיה מבוטח אם יקרה בתקופה זו מקרה המזכה את העובד בזכאות כלשהי. בנוסף לכך מדובר בהפרה של חוק מגן, מעשה חמור כשלעצמו. אדגיש כי העברת הכספים לקרן באיחור של חודשיים שלושה כפי שנעשה בענייננו אינה גורעת מחומרת העבירה, כפי שהובהר לעיל.

לפיכך, בשים לב לכך שמדובר ב-12 יחידות עבירה, ולפסיקות בתי הדין בעניין (ראו בתפ (אזורי ב"ש) 9933-03-14 מדינת ישראל נגד באולינג אשדוד בע"מ, ניתן ביום 16.3.15, ובאסמכתאות שם), מצאתי

לנכון לקבוע כי מתחם הענישה הראוי הוא בין 25,000 לבין 100,000 ₪ לכל יחידות העבירה יחד.

12. שיקולים בקביעת העונש

לאחר שנקבע מתחם הענישה, יש לבחון בתוך מתחם זה את העונש הראוי, בשים לב לנסיבותיו האישיות של הנאשם:

"40ג(ב) בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה".

הנאשמת טוענת כי לכל העובדים הועברו הכספים במועד פרט לארבעת העובדים הנ"ל, וגם לגביהם העיכוב בהעברת הניכויים היה קצר, וכי מדובר בטעות בתום לב ולא בזדון. הנאשמת מדגישה כי הסכומים הועברו במלואם, גם אם באיחור, ועבור חלק מן העובדים אף הועברו סכומים ביתר. הנאשמת מוסיפה כי נקלעה לקשיים כלכליים, ונעשו מאמצים אדירים ליתן לעובדים את כל זכויותיהם לפני סגירת המסעדה, וכי עצם ההרשעה הכתימה אותה ופגעה באפשרותה להימכר לצד ג'. לזאת יש להוסיף כי הנאשמת הודתה בעבירות המיוחסות לה וחסכה מזמנו של בית הדין ושל הצדדים, כי הסכומים שנוכו משכרם של העובדים שולמו ביום 10.2.11 וכי הסכום כולו לא עלה על 1,000 ₪ (מכתב רו"ח ד. בכר, צורף להודעת הנאשמת מיום 22.7.14).

13. בשים לב לכל אלה, ובהתחשב בכך שהמסעדה נסגרה, אני גוזרת על הנאשמת קנס בסך של 30,000 ₪ לכל יחידות העבירה, אשר ישולם ב-20 תשלומים בני 1,500 ₪ כל אחד החל מיום 15.11.2015 וביום ה-15 לכל חודש עוקב.

בנוסף לאמור לעיל, ובהתאם להוראות סעיף 72 לחוק העונשין, יהא על הנאשמת להפקיד בבית הדין עד ליום 1.11.2015 התחייבות להימנע מעבירה כדלקמן:

א. ההתחייבות תהיה למשך 3 שנים מהיום, כלומר תהיה בתוקף עד ליום 24.9.2018.

ב. ההתחייבות הינה להימנע מלעבור על העבירות המפורטות בסעיף 1 לעיל.

ג. ההתחייבות הינה על סך 25,000 ₪ לגבי כל עבירה על הסעיף האמור ולגבי כל עובד שלגביו תעבר העבירה.

ערעור על פסק-דין זה, ניתן להגיש תוך 45 יום מיום שיומצא לצדדים, לבית-הדין הארצי לעבודה.

ניתן היום, י"א תשרי תשע"ו, (24 ספטמבר 2015), בהעדר הצדדים.